

Obec Kunerad, Hlavná 60/37, 013 13

Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva

Dátum predloženia:

číslo materiálu:.....

Správa o výsledku kontroly

Predkladateľ:

Mgr. Petra Dubeňová
hlavná kontrolórka

Spracovateľ:

Mgr. Petra Dubeňová
hlavná kontrolórka

Materiál obsahuje:

1. Dôvodovú správu
2. Návrh uznesenia
3. Materiál

1. Dôvodová správa

Ustanovenie § 18 f ods. 1 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov ukladá hlavnému kontrolórovi predložiť obecnému zastupiteľstvu správu o výsledku kontroly.

V zmysle citovaného zákona predkladá hlavná kontrolórka obce Kunerad **správu o výsledku kontroly - Kontrola poskytovania cestovných náhrad pri pracovných cestách v roku 2019 a používanie služobných motorových vozidiel na služobné jazdy za rok 2019.**

2. Návrh na uznesenie

Uznesenie č. ....

Obecné zastupiteľstvo obce Kúnerad po prerokovaní predloženého materiálu

berie na vedomie

Správu o výsledku kontroly – *Kontrola poskytovania cestovných náhrad pri pracovných cestách a používanie služobných motorových vozidiel na služobné jazdy za rok 2019.*

Kontrola poskytovania cestovných náhrad pri pracovných cestách a používanie služobných motorových vozidiel na služobné jazdy za rok 2019

Kontrola bola vykonaná na základe ustanovenia § 18d ods. 1 zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov.

1. Cieľ kontroly

- Zistiť dodržiavanie a uplatňovania zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách
- Overiť používanie a spôsobu využitia motorových vozidiel v majetku obce Kunerad
- Posúdiť, či sa finančné operácie na kontrolovaných subjektoch vykonali správne v súlade so zákonom,
- Posúdiť, či sa verejné zdroje rozpočtu obce využívali hospodárne, efektívne, účinne a účelne, predovšetkým či sa dodržiavala finančná disciplína.

2. Kontrolovaný subjekt

- Obecny úrad Kunerad, Hlavná 60/37, 013 13

3. Predložené dokumenty ku kontrole

- Smernica o cestovných náhradách 14/2009
- Žiadanka na prepravu – 1 ks

4. Termín vykonania kontroly

- Jún - júl 2020

5. Kontrolné obdobie:

- Rok 2019

6. Všeobecné údaje

Prehľad právnych predpisov vzťahujúcich sa na predmet kontroly:

- Zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov,
- Smernica obce Kunerad č. 14/2009 o cestovných náhradách,
- Zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení,
- Zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce,
- Zákon č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest,
- Zákon č. 106/2018 Z.z. o prevádzke vozidiel v cestnej doprave,
- Zákon č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme,
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 143/2019 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách,
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 148/2018 Z. z. o sumách stravného,
- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 401/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách,
- Vyhláška 2018/1991 o bezpečnosti práce a technických zariadení pri prevádzke, údržbe a opravách vozidiel.

A. Zákonné ustanovenia o cestovných náhradách

Podľa §57 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce môže zamestnávateľ vyslať na pracovnú cestu mimo obvodu obce pravidelného pracoviska na nevyhnutne potrebné obdobie len so súhlasom zamestnanca. Na pracovnej ceste zamestnanec vykonáva prácu podľa pokynov vedúceho zamestnanca, ktorý ho na pracovnú cestu vyslal.

Podľa §2 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách sa pracovnou cestou rozumie podľa tohto čas od **nástupu** zamestnanca na cestu na výkon práce do iného miesta, ako je jeho pravidelné pracovisko stanovené zväčša v pracovnej zmluve, vrátane výkonu práce v tomto mieste do **skončenia** tejto cesty.

Podľa §3 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách zamestnávateľ pred vyslaním zamestnanca na pracovnú cestu určí **písomne**:

- Miesto nástupu
- Miesto výkonu práce
- Čas trvania
- Spôsob dopravy
- Miesto skončenia pracovnej cesty
- Prípadne ďalšie podmienky pracovnej cesty

Podľa §4 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách zamestnanec, ktorý bol vyslaný na pracovnú cestu má nárok na:

- Náhradu preukázaných cestovných výdavkov,
- Náhradu preukázaných výdavkov za ubytovanie,
- Stravné,
- Náhradu preukázaných potrebných vedľajších výdavkov.

Podľa §5 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách nárok na stravné má zamestnanec za každý kalendárny deň pracovnej cesty. Suma stravného je stanovená opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a je rozdelená na 3 časové pásma:

- 5 – 12 hodín,
- 12 – 18 hodín,
- Nad 18 hodín.

B. Príkaz na pracovnú cestu

Cestovný príkaz predstavuje základnú evidenciu pracovných ciest v systéme finančného riadenia a kontroly. Na základe cestovného príkazu si zamestnanec uplatňuje nárok na cestovné náhrady, tlačivo cestovného príkazu slúži ako preukázateľný účtovný doklad na vyplatenie cestovných náhrad zamestnancovi. **Tlačivo cestovného príkazu predstavuje finančnú operáciu resp. jej časť, kde je povinnosť obce vykonania finančnej kontroly**, t.z. vždy overiť súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite na príslušných stupňoch riadenia. Cestovný príkaz preto musí obsahovať zákonné náležitosti vykonania základnej finančnej kontroly.

Pri zahraničných pracovných cestách podľa §36 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách je zamestnávateľ povinný poskytnúť zamestnancovi preddavok na náhrady do sumy predpokladaných náhrad pri vyslaní na zahraničnú pracovnú cestu a pri vyslaní do štátu Európskej únie.

Kontrolou bolo zistené, že obec nevedie evidenciu písomných príkazov na pracovnú cestu zamestnancov.

Kontrolou bolo zistené, že smernica o cestovných náhradách č. 14/2009 neobsahovala vzor cestovného príkazu.

C. Vyúčtovanie pracovnej cesty

Vyúčtovanie pracovnej cesty je doklad vystavený po ukončení pracovnej cesty, ktorý preukazuje nároky zamestnanca na náhrady, ktoré mu za vykonanie pracovnej cesty prináležia. Povinnosťou obce je vykonať základnú finančnú kontrolu aj po vykonaní pracovnej cesty, jedná sa o finančnú operáciu, ktorá predstavuje výdaj finančných prostriedkov.

Kontrolou bolo zistené, že obec nevedie evidenciu vyúčtovaní pracovných ciest zamestnancov.

Kontrolou bolo zistené, že smernica o cestovných náhradách č. 14/2009 neobsahovala vzor vyúčtovania pracovnej cesty.

D. Náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách

Podľa § 7 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách ak sa zamestnanec písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo (svoje) okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, patrí mu základná náhrada za každý 1 km jazdy a náhrada za spotrebované pohonné látky.

Suma základnej náhrady je ustanovená Opatrením č. 143/2019 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách, pričom táto suma predstavovala v roku 2019 0,193 € za jeden kilometer jazdy pre osobné cestné motorové vozidlá. Cenu pohonnej látky podľa § 7 ods. 5 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách preukazuje zamestnanec dokladom o kúpe pohonnej látky. Ak nepreukáže cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu, zistená Štatistickým úradom SR.

Kontrolou bolo zistené, že obec neposkytovala v roku 2019 náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

E. Pracovný úraz počas pracovnej cesty

Podľa §195 Zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce je pracovný úraz poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. Rovnako, zamestnávateľ zodpovedá za škodu ak pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi došlo u zamestnanca k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom.

Pracovným úrazom podľa §8 Zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré zamestnanec utrpel pri plnení pracovných alebo služobných úloh resp. v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh.

Zamestnávateľ zodpovedá za škodu, aj keď dodržal povinnosti vyplývajúce zo zákonov a interných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s výnimkou preukázania porušenia právnych predpisov zo strany zamestnanca, preukázania použitia omamných a psychotropných látok alebo ľahkomyselným konaním zamestnanca.

Podľa §217 Zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce zamestnávateľ je povinný nahradiť zamestnancovi skutočnú škodu, a to v peniazoch, ak škodu neodstráni uvedením do predchádzajúceho stavu. Taktiež, je zamestnávateľ povinný robiť opatrenia v záujme ochrany

života a zdravia zamestnancov pri práci a zodpovedá za škody spôsobené zamestnancom pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

Z uvedeného vyplýva, že evidencia pracovných príkazov nie je potrebná len kvôli právam zamestnanca na preplatenie cestovných nákladov a stravného, ale aj kvôli ochrane zamestnávateľa v prípade, že dôjde počas výkonu práce zamestnanca k pracovnému úrazu alebo inej škode.

V prípade pracovného úrazu starostu, nakoľko je jeho funkcia verejnou funkciou, ktorú nevykonáva v pracovnom pomere, nevzťahuje sa na neho v tejto časti Zákonník práce. Preto si pracovný príkaz vypisovať nemusí. Na starostu sa v tomto prípade pri pracovnom úraze vzťahuje §16 Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

Avšak, keďže vyslanie na pracovnú cestu je finančnou operáciou, je potrebné dodržiavať zákon o finančnej kontrole a audite a teda pred každou finančnou operáciou je orgán verejnej správy povinný dodržať §6 ods. 4 Zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a rovnako tak pri vyplatení cestovných náhrad, na ktoré má starosta nárok podľa Zákona č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest.

Na základe týchto skutočností konštatujem potrebu evidencie pracovných ciest z dôvodu ochrany zamestnanca a zamestnávateľa v pracovnoprávných vzťahoch.

Na základe týchto skutočností konštatujem potrebu evidencie pracovných ciest starostu z dôvodu dodržiavania základnej finančnej kontroly.

F. Používanie služobných motorových vozidiel na služobné jazdy (tzv. referentské vozidlá)

Obec Kunerad predložila hlavnému kontrolórovi obce ku kontrole za rok 2019 len 1 žiadanku na prepravu zo 16.02.2019. Žiadanka neobsahovala:

- číslo objednávky,
- mená cestujúcich,
- deň a miesto pristavenia,
- účel jazdy,
- vodič referentského auta nebol zamestnancom úradu a ku kontrole nebola predložená dohoda o vedení referentského vozidla či žiadanka na použitie služobného vozidla na súkromné účely.

Pretože je žiadanka na prepravu taktiež finančnou operáciou, je povinnosťou obce, aby tento úkon bol preverený základnou finančnou kontrolou, rovnako je potrebný aj súhlas s vykonaním finančnej operácie aj v prípade štatutára obce.

Kontrolou bolo zistené, že obec nedodržiava vykonávanie základnej finančnej kontroly pri použití služobných motorových vozidiel.

Podľa §2 ods. 23 zákona č. 106/2018 Z.z. je prevádzkovateľom vozidla vlastník vozidla alebo ním určený držiteľ vozidla. Zamestnávateľovi nevyplýva zo zákona povinnosť mať so

zamestnancom podpísanú dohodu o vedení služobného motorového vozidla, avšak je podľa §7 ods. 1 pís. a) vyhlášky 208/1991 povinný predtým, ako prideli dané vozidlo resp. typový rad vozidiel, oboznámiť s vozidlom vodiča napr. aj praktickým oboznámením.

Pretože pri vedení služobného motorového vozidla môže dôjsť ku škode spôsobenej zo strany zamestnanca je potrebné zdefinovať zodpovednosť zamestnanca za škodu v zmysle Zákonníka práce a v zmysle zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme.

Na základe týchto skutočností konštatujem potrebu uzatvorenia dohôd so zamestnancami o vedení služobných motorových vozidiel.

V prípade pracovného úrazu zamestnanca počas vedenia služobného motorového vozidla sa skúma záznam o prevádzke vozidla.

Na základe týchto skutočností konštatujem potrebu vedenia záznamov o prevádzke vozidla (evidencia jász).

G. Kontrolné zistenia

Kontrolou boli zistené nasledovné nedostatky:

- Neexistencia evidencie cestovných príkazov resp. vyslania na pracovnú cestu pri realizovaných pracovných cestách zamestnancov obce,
- Neexistencia evidencie vyúčtovania pracovných ciest,
- Nedodržiavanie základnej finančnej kontroly pri pracovných cestách,
- Nedodržiavanie základnej finančnej kontroly pri žiadankách na prepravu služobným motorovým vozidlom obce,
- Neexistencia smernice o používaní služobných motorových vozidiel,
- Neexistencia evidencie žiadaniek na prepravu,
- Neexistencia záznamu o prevádzke motorového vozidla a vozových zošitov,
- Neexistencia dohôd o používaní služobného motorového vozidla zamestnancami obce na služobné účely,
- Neexistencia zadenovania zodpovednosti za škodu pri prevádzke služobného motorového vozidla,
- Neexistencia zadenovania zodpovedného zamestnanca za vozový park obce s jeho kompetenciami resp. povinnosťami,
- Neexistencia pravidiel pri použití obecných vozidiel na súkromné účely (žiadanka resp. žiadosť o použitie služobného vozidla na súkromné účely, cenník tejto služby obce).

Záver a odporúčanie

Hlavná kontrolórka obce Kunerad odporúča:

- Zaviest' evidenciu cestovných príkazov, ktorá by obsahovala číslo cestovného príkazu, dátum pracovnej cesty, meno a priezvisko zamestnanca, miesto konania pracovnej cesty, začiatok a koniec pracovnej cesty, mená spolucestujúcich, definovaný cestovný prostriedok, informáciu o vydanom preddavku na pracovnú cestu, úhradu (bez dátumu, z akých prostriedkov bola úhrada) a poznámky,
- Zaviest' evidenciu vyúčtovania pracovných ciest,
- Dodržiavať vykonávanie základnej finančnej kontroly pri pracovných cestách,
- Aktualizovať smernicu o poskytovaní cestovných náhrad, nakoľko je potrebné uskutočniť úpravy, v smernici chýbajú vzory potrebných tlačív pre obec,
- Zaviest' evidenciu žiadaniek na prepravu,
- Dodržiavať vykonávanie základnej finančnej kontroly pri žiadankách na prepravu,
- Zaviest' záznamy o prevádzke služobného motorového vozidla (kniha jász) a tiež vozový zošit (záznam o technických prehliadkach, nehodách, opravách),
- Uzavrieť dohody so zamestnancami obce, ktorí používajú služobné motorové vozidlá obce,
- Určiť zodpovednosť za škodu pri prevádzke služobného motorového vozidla,
- Určiť zamestnanca zodpovedného za vozový park obce ako aj určiť mu povinnosti,
- Zadefinovať pravidlá pri používaní obecných vozidiel na súkromné účely s evidenciou a stanovením cenníka za túto obecnú službu.

Dátum zaslania správy povinnej osobe:	24.07.2020
Dátum prerokovania správy:	27.07.2020
Lehota na prijatie opatrení a nápravu nedostatkov zistených kontrolou:	28.08.2020
Lehota na predloženie správy o splnení opatrení na nápravu nedostatkov zistených kontrolou:	03.09.2020

Povinná osoba nepodala v stanovenej lehote písomné námietky k zisteným nedostatkom a navrhnutým odporúčaniam. Nakoľko povinná osoba neuplatnila námietky v návrhu správy o výsledku kontroly, považujú sa zistené nedostatky a navrhnuté odporúčania a lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov za akceptované.

V súlade s § 22 ods. 6 zákona č. 357/2015 Z. z. kontrola je skončená dňom zaslania správy povinnej osobe.

Mgr. Petra Dubeňová
hlavná kontrolórka obce Kunerad